

# Задачі до курсу квантової механіки

Андрій Жугаєвич (azh@ukr.net)

13 жовтня 2018 р.

## §1. Математичний апарат квантової механіки

- (3) Знайти оператори, спряжені до операторів  $x$ ,  $\frac{d}{dx}$ ,  $x\frac{d}{dx}$ ,  $\frac{d^n}{dx^n}$ ,  $\exp\left(a\frac{d}{dx}\right)$ .
- (5) Знайти комутатори: а)  $[r_i, p_j]$ ,  $[p_i, p_j]$ ; б)  $[L_i, L_j]$ ,  $[r_i, L_j]$ ,  $[p_i, L_j]$ ,  $[L^2, \mathbf{L}]$ ,  $[p^2, \mathbf{L}]$ ; в)  $[U(\mathbf{r}), \mathbf{p}]$ ,  $[U(\mathbf{r}), \mathbf{L}]$ .
- (5) Знайти власні значення і власні функції операторів імпульсу і кінетичної енергії.
- (10) Показати, що оператор трансляції має вигляд  $\exp\left(a\frac{d}{dx}\right)$ . Довести його унітарність. Знайти власні значення і власні функції. Узагальнити на багатовимірний випадок.
- (5) Нехай  $(E, \psi)$  – власний елемент оператора  $H$ , який залежить від параметра  $\lambda$ . Показати, що  $\partial E/\partial \lambda = \langle \psi | \partial H / \partial \lambda | \psi \rangle$ .

## §3. Задачі загального характеру

- (10) Довести, що для гамільтоніану  $H = \frac{p^2}{2m} + U(\mathbf{x})$  виконується співвідношення  $\langle n | \mathbf{p} | n' \rangle = im\omega_{nn'} \langle n | \mathbf{x} | n' \rangle$ .
- (10) Показати, що сила з якою частинка діє на вертикальну стінку, розташовану в деякій точці, дорівнює  $|\psi|^2 \delta U$ , де  $\delta U$  – стрибок потенціалу в цій точці. Показати також, що у випадку нескінченно високої стінки цей вираз зведеться до  $\frac{\hbar^2}{2m} \psi'^2$ .
- (3) Показати, що потік імовірності для частинки в стані з хвильовою функцією  $A\psi_1 + B\bar{\psi}_1$  є сумою двох протилежних потоків.
- (3) Показати, що в одновимірному випадку потік імовірності для частинки в стаціонарному стані не залежить від координати.
- (5) Оцінити характерні енергії електрона в атомі за розміром останнього.
- (20) Для двох заданих станів  $\psi_i$  і  $\psi_f$  знайти незалежний від часу гамільтоніан, який переводить один стан у другий за найшвидший час, за умови, що різниця між найбільшим і найменшим власними значеннями гамільтоніану дорівнює  $\hbar\omega$ .

## §4. Рух вільної частинки

- (5) Для частинки у стані з хвильовою функцією  $A \exp(-x^2/a^2 + ikx)$  знайти: а) середні і дисперсії координати та імпульсу; б) густину і потік імовірності; в) розподіл імпульсу.
- (5) Для частинки у стані з хвильовою функцією  $A \exp\left(-\frac{x^2}{a^2 + iab} + ikx\right)$  перевірити співвідношення невизначеностей для координати і імпульсу.
- (15) Для частинки у стані з хвильовою функцією  $Ae^{-x^2/a^2} \cos kx$  знайти середні і дисперсії координати та імпульсу.
- (20) Знайти пропагатор для вільної частинки.
- (20) Дослідити еволюцію вільної частинки з хвильовою функцією  $A \exp(-x^2/a^2 + ikx)$  в початковий момент часу.
- (5) Знайти імовірність того, що вільна частинка з початковою хвильовою функцією  $A \exp(-x^2/a^2 + ikx)$  полетить вправо.
- (5) Навести приклад хвильової функції вільної частинки, що повністю зміщується вправо (тобто частинка з імовірністю 1 полетить вправо).
- (20) Дослідити еволюцію вільної частинки з хвильовою функцією  $A \exp\left(-\frac{x^2}{a^2 + iab} + ikx\right)$  в початковий момент часу.
- (60) Знайти пропагатор для частинки в сталому однорідному полі  $U(\mathbf{x}) = -\mathbf{F}\mathbf{x}$ .
- (20) Частинка рухається в сталому однорідному полі  $U(\mathbf{x}) = -\mathbf{F}\mathbf{x}$ . Показати, що якщо  $\psi_0(t, \mathbf{x})$  розв'язок задачі з нульовою силою, то

$$\psi_0\left(t, \mathbf{x} - \frac{\hbar \mathbf{k} t}{m} - \frac{\mathbf{F} t^2}{2m}\right) \exp\left[i\left(\mathbf{k} + \frac{\mathbf{F} t}{\hbar}\right) \left(\mathbf{x} - \frac{\hbar \mathbf{k} t}{2m}\right) - i\frac{\mathbf{F}^2 t^3}{6m\hbar}\right]$$

- розв’язок задачі з ненульовою силою і видозміненою початковою умовою  $\psi_0(0, \mathbf{x})e^{i\mathbf{k}\mathbf{x}}$ .
11. (30) Дослідити рух частинки в сталому однорідному полі з хвильовою функцією  $A \exp(-r^2/a^2 + i\mathbf{k}\mathbf{x})$  в початковий момент часу.
  12. (10) Узагальнюючи приклад гаусового пакету, з’ясувати умову, за якої визначена траєкторія квантової частинки. Розглянути приклад молекул повітря: з якою просторовою точністю можна говорити про траєкторію їх руху?
  13. (2) Оцінити довжину хвилі де Бройля електрона, який має а) швидкість 1 км/с; б) енергію 1 еВ.

## §5. Одновимірне рівняння Шредингера: спектр

1. (5-15) Для частинки в потенціальному ящику знайти  $\psi(t, x)$ , якщо: а)  $\psi(0, x) = A(\sin \frac{\pi x}{a} + \sin \frac{2\pi x}{a})$ ; б)  $\psi(0, x) = A(a - |a - 2x|)$ ; в)  $\psi(0, x) = Ax(a - x)$ ; г)  $\psi(0, x) = A\sqrt{\frac{2}{a}} \sin^{2m+1} \frac{\pi x}{a}$ .
2. (5) Обчислити матричні елементи оператора координати для потенціального ящика.
3. (3) Знайти дисперсію координати частинки в потенціальному ящику.
4. (5) Знайти розподіл імпульсу частинки в потенціальному ящику.
5. (8) Ефекти розмірного квантування: а) Оцінити розміри системи (наприклад, потенціальна яма), при яких спектр електрона можна вважати неперервним. б) Оцінити поперечні розміри планарної структури  $\text{SiO}_2\text{-Si-SiO}_2$ , при яких рух електрона можна вважати двовимірним. в) Оцінити поперечні розміри планарної структури  $\text{SiO}_2\text{-Si-SiO}_2$ , при яких висоту бар’єру  $\text{Si-SiO}_2$  можна вважати нескінченною.
6. (10) Для електрона в потенціальній ямі ширини 1 нм і глибини 1 еВ обчислити дискретні рівні енергії.
7. (20) Для електрона в полі двох потенціальних ям ширини 1 нм і глибини 1 еВ, розділених проміжком 1 нм, обчислити розщеплення найнижчої пари рівнів енергії, а також силу притягання між ямами.
8. (50) Потенціал дорівнює  $-V_1$  на відрізку  $(-a_1 - b, -b)$ ,  $-V_2$  на відрізку  $(b, b + a_2)$ , нулеві на відрізку  $(-b, b)$  і нескінченний у всіх інших точках, причому  $V_1 > V_2 > 0$  (дві відокремлені одна від одної ями). У початковий момент часу частинка знаходиться на дні лівої ями. Описати еволюцію цієї системи.
9. (5) Дослідити зв’язані стани частинки в дельта-ямі  $U(x) = -\alpha\delta(x)$ .
10. (10) Прямим інтегруванням перевірити ортонормованість власних функцій неперервного спектру для частинки в потенціалі  $U(x) = \alpha\delta(x)$ .
11. (15) Знайти функцію Гріна частинки в потенціалі  $U(x) = \sum_i \alpha_i \delta(x - a_i)$ .
12. (30) Знайти пропагатор для частинки в дельта-потенціалі.
13. (50) Описати еволюцію частинки в потенціалі  $U(x) = -\alpha\delta(x) - \beta\delta(x - a)$ , якщо в початковий момент часу частинка знаходиться в лівій ямі.
14. (10) Показати, що в багатовимірному випадку задача з дельта-потенціалом незмістовна.
15. (15) Для гармонічного осцилятора обчислити матричні елементи оператора координати і його степенів до четвертої включно.
16. (5) Знайти кінетичну енергію гармонічного осцилятора в стаціонарному стані.
17. (8) Для гармонічного осцилятора знайти розподіл імпульсу.
18. (2) Для основного стану гармонічного осцилятора обчислити значення хвильової функції в точці повороту класичної траєкторії по відношенню до її максимального значення.
19. (5) Порівняти квантовий і класичний розподіли координати гармонічного осцилятора.
20. (5) Знайти спектр і власні функції гармонічного осцилятора в однорідному полі.
21. (15) Знайти енергію взаємодії двох осциляторів у дипольному наближенні.
22. (60) Знайти пропагатор гармонічного осцилятора.
23. (30) Дослідити еволюцію осцилятора з початковою хвильовою функцією  $A \exp(-\alpha\xi^2 + i\kappa\xi)$ , де  $\xi = x\sqrt{m\omega/\hbar}$ .

Знайти і проаналізувати рівні енергії і власні функції дискретного спектру для частинки в заданому потенціалі:

24. (20) Півосцилятор  $U(x) = \frac{m\omega^2 x^2}{2} + \frac{\alpha}{x^2}$ .
25. (20) Трикутна яма  $U(x) = \alpha|x|$ .
26. (20) Півтрикутна яма  $U(x) = \alpha|x|$ ,  $x > 0$ .
27. (20)  $U(x) = -\frac{V}{\cosh^2 \alpha x}$ .
28. (20)  $U(x) = V(e^{-2\alpha x} - 2e^{-\alpha x})$ .

29. (20)  $U(x) = -\alpha/|x|$ .

## §6. Одновимірне рівняння Шредингера: проходження бар'єру

1. (5) Знайти глибину проникнення частинки в потенціальну стінку висоти  $W$ . Зробити оцінку для інтерфейсу Si-SiO<sub>2</sub>.
2. (30) Розглянути загальну схему знаходження коефіцієнта проходження частинки через кусково-інтегровний потенціал.
3. (10) Показати, що для симетричного потенціалу амплітуда відбитої хвилі відновлюється за амплітудою хвилі, що пройшла.

Знайти коефіцієнт проходження для заданого потенціалу:

4. (10) Прямокутна потенціальна яма.
5. (5)  $U(x) = \alpha\delta(x)$ .
6. (5)  $U(x) = \theta(x)W$ .
7. (15) Потенціал дорівнює  $V$  при  $0 < x < a$ ,  $W < V$  при  $x > a$  і нулю в інших випадках.
8. (45) Модель холодної емісії електронів. Потенціал дорівнює  $W - Fx$  при  $0 < x < a$ ,  $W - Fa$  при  $x > a$  і нулю в інших випадках.
9. (15) Знайти імовірність проходження гаусового пакету через дельта-потенціал. Побудувати графік залежності цієї імовірності від ширини пакету при фіксованій енергії пакету.
10. (30) Вивести формулу для електронної енергії дефекта, що являє собою потенціал  $U$ , прямуючий до нуля на нескінченності. Двократно вироджені по спіну електрони не взаємодіють і заповнюють всі рівні з енергією нижче заданої. Відповідь узагальнити на випадок непараболічного закону дисперсії.

## §7. Тривимірне рівняння Шредингера: спектр

1. (10-20) Знайти спектр і власні функції сферичного ротатора. Розглянути також багатовимірний випадок.
2. (5-15) Знайти гібридизовані атомні орбіталі, які відповідають таким координаціям центрального атома: а) лінійна; б) трикутна; в) тетраедрична; г) октаедрична; д) кубічна; е) знайти можливу гібридизацію для молекули P<sub>4</sub>.
3. (5) Знайти спектр і власні функції сферичного потенціального ящика.
4. (10-20) Знайти спектр і власні функції сферичної потенціальної ями. Розглянути також багатовимірний випадок.
5. (30) Оцінити зверху і знизу рівні енергії та знайти їх кількість для гіперсферичної потенціальної ями.
6. (10) При якій глибині сферичної потенціальної ями вона матиме хоча б один зв'язаний стан і як результат залежить від розмірності ями?
7. (20) Для електрона у сферичній потенціальній ямі радіусу 1 нм і глибини 1 еВ обчислити дискретні рівні енергії.
8. (10) Знайти спектр і власні функції циліндричної потенціальної ями (циліндр нескінченної довжини).
9. (10) Знайти спектр і власні функції потенціального ящика у формі циліндра (скінченної довжини).
10. (15) Дослідити залежність енергії основного рівня від форми потенціального ящика при фіксованому об'ємі на прикладі кубу, кулі і циліндра. Зробити висновки.
11. (20-60) Знайти спектр і власні функції для частинки в потенціалі  $U(r) = -\alpha r^{-1} + \beta r^{-2}$ . Розглянути також багатовимірний випадок.
12. (20) Знайти спектр і власні функції сферично-симетричного напівосцилятора:  $U(r) = \frac{m\omega^2 r^2}{2} + \frac{\alpha}{r^2}$ .
13. (5) Знайти середнє, дисперсію і найбільш імовірне значення відстані електрона до ядра в основному стані атома водню.
14. (10) Знайти середній радіус орбіти і його дисперсію для стаціонарних станів частинки в кулонівському потенціалі з заданими значеннями головного і орбітального квантових чисел.
15. (10) Знайти густину струму електрона в стаціонарному стані атома водню.
16. (10) Знайти долю потенціальної і кінетичної енергії радіального і обертового рухів для частинки в кулонівському потенціалі з заданими значеннями головного і орбітального квантових чисел.

17. (5) Знайти дипольний момент атома водню у стані  $\psi = A(|200\rangle + |210\rangle)$ .
18. (15) Знайти квадрупольний момент електрона в кулонівському потенціалі у стані  $|nlm\rangle$ .
19. (15) Знайти матричні елементи  $\langle n, l | r | n, l - 1 \rangle$  в кулонівському потенціалі.
20. (15) Знайти матричні елементи  $\langle n, l | r^2 | n, l - 2 \rangle$  в кулонівському потенціалі.
21. (–) Вивести рекурентні співвідношення для матричних елементів  $\langle nl | r^s | nl' \rangle$  в кулонівському потенціалі.
22. (15) Розглянути найпростішу модель воднеподібної домішки у квантовій точці: знайти спектр і залежність енергії іонізації домішки від розміру квантової точки.
23. (10) Знайти спектр і власні функції частинки в рівнобедреному прямокутному трикутнику.

## §8. Частинка в центральному полі: задача розсіяння

Знайти власні функції неперервного спектру:

1. (10) Вільна частинка у сферичних координатах.
2. (25) Кулонівський потенціал.

Знайти переріз розсіяння і побудувати графік  $\sigma(E)$  для таких потенціалів:

3. (20) Абсолютно непроникна куля радіусу  $a$ .
4. (30) Сферична потенціальна яма радіусу  $a$  і глибини  $V$ .
5. (40) Кулонівський потенціал.

## §9. Частинка в періодичному потенціалі

Знайти зонний спектр і власні функції. Вказати характер розташування зон і оцінити їх межі. Знайти ефективні маси:

1. (20-40) Прямокутний періодичний потенціал (модель Кроніга–Пенні), який на періоді  $0 < x < a + b$  приймає значення  $-V$  при  $x < a$  і  $0$  при  $x > a$ .
2. (60) Потенціал в рівнянні Ламе.
3. (60) Потенціал в рівнянні Мат'є.
4. (10) Показати, що для прямозонного напівпровідника з вузькою забороненою зоною маси легких електронів і дірок пов'язані співвідношенням  $m_e^{-1} - m_h^{-1} \approx 2$ .
5. (20) Нехай періодичний потенціал  $U$  “розсунули” в точці  $x_0$  так, що  $\tilde{U}(x) = U(x)$  при  $x < x_0$ ,  $\tilde{U}(x) = U(x - b)$  при  $x > x_0 + b$ , а на проміжку  $(x_0, x_0 + b)$  потенціал “новий”. Знайти рівняння для локалізованих на такій “дислокації” рівнів за відомими матрицею Коші  $\mathbf{M}$  на періоді  $(x_0, x_0 + a)$  потенціалу  $U$  і матрицею Коші  $\mathbf{G}$  на проміжку  $(x_0, x_0 + b)$ . Окремо розглянути випадок малих  $b$ .
6. (20) Нехай періодичний потенціал  $U$  “розсунули” в точці  $x_0$  так, що  $\tilde{U}(x) = U(x)$  при  $x < x_0$  і  $\tilde{U}(x) = U(x - b)$  при  $x > x_0$ . Знайти рівняння для локалізованих на такій “дислокації” рівнів. Окремо розглянути випадок малих  $b$ .
7. (30) Знайти енергію рівнів, локалізованих на “дислокації” в моделі Кроніга–Пенні.
8. (10-20) Узагальнюючи результати попередніх задач показати, що розподіл енергії локалізованих станів, пов'язаних з флуктуацією довжин міжатомних зв'язків, показниковий (Urbach tails). З'ясувати межі застосовності одержаних результатів.
9. (15) Знайти рівні енергії в модульованій подвоєним періодом моделі Кроніга–Пенні, тобто коли відстані між сусідніми дельта-потенціалами по чергово змінюються, приймаючи значення  $a \pm \delta a$ .
10. (30) В модульованій подвоєним періодом гребінці Дірака “вилучили” один із дельта-потенціалів, а відстань між сусідами вилученого потенціалу поклали рівною  $a + b$  так, що при  $b = 0$  маємо “дислокацію” на пів-періода. Знайти енергію локалізованих на “дислокації” рівнів.

## §12. Квазікласичне наближення

1. (15) Потенціал має в заданій точці розрив першого роду. Вказати умови квазікласичності в околі цієї точки і при виконанні цих умов зшити квазікласичні функції по обидва боки точки розриву.

2. (15) Нехай потенціал на нескінченності квазімонотонно прямує: а) до плюс нескінченності, б) до нуля (тут квазімонотонність означає, що функція затиснена між двома монотонними функціями з однаковими границями). Використовуючи квазікласичне наближення знайти головну асимптотику хвильової функції, вказати умови квазікласичного наближення, зробити висновки з точки зору локалізації хвильової функції.
3. (20) Нехай потенціал має вигляд  $U(x) + \alpha\delta(x)$ , де  $U$  – симетричний одноямний потенціал. Записати рівняння на спектр в квазікласичному наближенні.

Знайти дискретний спектр одновимірної системи із заданим потенціалом в квазікласичному наближенні, порівняти з точним значенням спектру і зробити висновки:

4. (10) Гармонічний осцилятор. Знайти також хвильові функції.
5. (5) Частинка в однорідному полі на півпрямій.
6. (10)  $U = -\frac{V}{\cosh^2 \alpha x}$ .
7. (10)  $U = V(e^{-2\alpha x} - 2e^{-\alpha x})$ .
8. (15)  $U = \frac{a^2}{\sin^2 \alpha x} + \frac{b^2}{\cos^2 \alpha x}$ .
9. (10)  $U = -V \sin^2 \frac{\pi x}{a}$ ,  $0 < x < a$ , розглянути лише випадок невеликих  $V$ .
10. (20) Потенціал Ленарда–Джонса. Знайти також кількість зв'язаних станів.

Знайти дискретний спектр частинки у заданому сферично-симетричному потенціалі в квазікласичному наближенні, вказати умови квазікласичного наближення, порівняти з точним значенням спектру і зробити висновки:

11. (10) Сферично-симетричний осцилятор.
12. (10) Сферично-симетричний напівосцилятор:  $U = \frac{m\omega^2 r^2}{2} + \frac{\alpha}{r^2}$ .
13. (10) Кулонівський потенціал.

Знайти коефіцієнт прозорості бар'єру в квазікласичному наближенні для таких систем:

14. (5) Холодна емісія електронів з металу.
15. (10)  $\alpha$ -розпад важких ядер.
16. (15) Частинка в двоямному потенціалі  $U = \frac{m\omega^2}{8a^2}(x^2 - a^2)^2$ . Знайти в квазікласичному наближенні частоту переходів між основними станами в ямах. За яких умов на параметри системи задача змістовна і допустиме квазікласичне наближення?
17. (10) Знайти кількість зв'язаних станів у  $d$ -вимірному сферично симетричному спадаючому до нуля на нескінченності потенціалі.
18. (25) Знайти першу поправку до квазікласичної формули для кількості станів частинки в потенціальному ящику довільної форми і розмірності.

## §13. Варіаційний метод

Оцінити відносну похибку варіаційного методу для основного стану наступних систем:

1. Потенціальний ящик, пробну хвильову функцію взяти у вигляді поліному другого степеня.
2. Кулонівський потенціал, пробну хвильову функцію взяти у вигляді гауссіану.

Варіаційним методом знайти енергію і хвильову функцію перших двох рівнів наступних систем:

3. (15) Ангармонічний осцилятор.
4. (15) Частинка в потенціалі  $U(x) = \frac{m\omega^2}{2}x^2 + \alpha x^6$ .
5. (30) Частинка в потенціалі  $U(x) = \alpha|x|^n$ .
6. (15) Частинка в трикутній ямі.
7. (15) Частинка в потенціалі  $U(x) = -V \sin^2 \frac{\pi x}{a}$ ,  $0 < x < a$ , розглянути випадок великих  $V$ .
8. (30) Частинка в потенціалі  $V \left( \frac{a^2}{r^2} - 2\frac{a}{r} \right)$ .
9. (20) Знайти енергію основного стану атому гелію без врахування спіну.
10. (15) Варіаційним методом знайти умову локалізації в потенціалі Юкави  $U = -\alpha r^{-1} e^{-\lambda r}$ .
11. (99) Полоса шириною  $2r$  зігнута на кут  $2\theta$  в такий спосіб, що місце згину являє собою частину кільця з радіусами  $R_1$  і  $R_2$ , причому  $R_2 - R_1 = 2r$ . Дослідити локалізацію частинки на такій неоднорідності, якщо

потенціальні стінки полоси нескінченні. Розглянути також крайні випадки. Порівняти з результатами чисельного розрахунку.

## §14. Стаціонарна теорія збурень

1. (15) Знайти перші дві поправки до рівнів енергії ангармонічного осцилятора,  $V = \alpha x^3 + \beta x^4$ .
2. (15) Розглянути наступну гіпотетичну модель атома літію: зовнішній (третій) електрон рухається в електричному полі ядра і двох спарених внутрішніх електронів. Хвильову функцію останніх взяти у вигляді хвильової функції основного рівня воднеподібного атома. Для зовнішнього електрона за незбурений потенціал прийняти повністю екранований внутрішніми електронами потенціал ядра, тобто  $e^2/r$ , а неповне екранування врахувати методом теорії збурень. Оцінити енергію основного стану зовнішнього електрона в першому порядку теорії збурень.
3. (25) Для двовимірного ізотропного осцилятора з частотою  $\omega$  і з потенціалом збурення  $V = \alpha x^2 y^2$  знайти поправки до енергії 0-, 1-, 2, 3-го рівнів в першому порядку теорії збурень та правильні хвильові функції нульового порядку, для основного рівня знайти також хвильову функцію в першому порядку і енергію в другому порядку теорії збурень.

## §15. Нестационарна теорія збурень

1. (15) Для частинки в потенціальному ящику 1) знайти імовірності переходів в однорідному полі, прикладеному протягом проміжку часу  $T$ ; 2) знайти імовірності переходів в однорідному полі, яке лінійно зростає на проміжку часу  $T$  до фіксованого значення; 3) знайти коефіцієнт поляризації.
2. (15) Знайти поляризованість атома водню в основному стані.

## §20. Метод лінійної комбінації базисних функцій

1. (10) Знайти енергію основного стану ангармонічного осцилятора, потенціальна енергія якого в безрозмірних змінних має вигляд  $\xi^2/2 + \xi^4$ , з точністю до четвертого знаку. Який розмір базису треба при цьому взяти?
2. (20-40) Побудувати повний ортогональний тригонометричний базис для прямокутного трикутника. Для випадку співвідношення катетів 2 : 1 знайти енергію перших трьох рівнів з точністю до четвертого знаку. Який розмір базису треба при цьому взяти?
3. (20-40) Побудувати повний поліноміальний базис для рівнобедреного трикутника. Для рівностороннього трикутника знайти енергію перших трьох рівнів з точністю до четвертого знаку. Який розмір базису треба при цьому взяти?

## §22. Взаємодія квантових систем з електромагнітним полем

1. (10) Вивести рівняння для еволюції середнього значення спіну в сталому магнітному полі.
2. (3) Яким способом найшвидше перевернути спін, приклавши магнітне поле?
3. (10) Дослідити рух електрона у сталому однорідному магнітному полі.
4. (20) Знайти час життя збуджених станів атома водню.

## §24. Двоатомна молекула

1. (10) Для потенціалу Ленарда–Джонса знайти постійні коливально-обертального спектру. Чи можна таким потенціалом апроксимувати реальні потенціали молекул  $X_2$ ?
2. (50) З'ясувати адекватність потенціалу

$$\frac{V}{m+k-\alpha} \left[ (\alpha-k) \left(\frac{a}{r}\right)^m - m \left(\frac{r}{a}\right)^k \exp\left(-\alpha \left(\frac{r}{a} - 1\right)\right) \right],$$

для апроксимації реальних потенціалів ковалентних молекул  $X_2$ ?